

PATVIRTINTA

Kaišiadorių raj. savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktorės

2008 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-7

VAIKŲ IR JAUNIMO SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialisto pareigybės aprašymo paskirtis – apibrėžti kvalifikacinius reikalavimus ir profesinę kompetenciją, funkcijas, teises, atsakomybę, pavaldumą, einančiam ir pretenduojančiam eiti vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialisto pareigas.

II. PAREIGYBĖS CHARAKTERISTIKA

2. Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas (toliau – Specialistas), tai asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs formalią visuomenės sveikatos specialisto profesinę kvalifikaciją.

III. SPECIALISTO PROFESINĖ KVALIFIKACIJA IR PROFESINĖ KOMPETENCIJA

3. Formalią Specialisto kvalifikaciją patvirtina aukštojo universitetinio išsilavinimo bakalauro studijų baigimo diplomas, išduotas formalųjį švietimą vykdančio švietimo teikėjo, patvirtinantis suteiktą visuomenės sveikatos bakalauro kvalifikacinį laipsnį.

4. Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialisto kvalifikaciją turinčiu laikomas asmuo, Lietuvos Respublikoje baigęs vieną iš šių studijų programų:

4.1. medicinos felčerio, felčerio, vaikų įstaigų medicinos sesers, medicinos sesers, akušerio, bendrosios praktikos slaugytojo studijų programas ir turintis atitinkamos profesinės kvalifikacijos diplomus, papildomai baigęs ne trumpesnius kaip 40 val. Visuomenės sveikatos priežiūros kursus bei iki 2007 metų birželio 1 d. dirbęs ar tebedirbantis specialistu, atsakingu už sveikatos priežiūrą mokyklose. Toks asmuo iki 2009 m. sausio 1 d. gali dirbti visuomenės sveikatos priežiūros specialistu, vykdančiu sveikatos priežiūrą mokykloje;

4.2. medicinos felčerio, felčerio, vaikų įstaigų medicinos sesers, medicinos sesers, akušerio, bendrosios praktikos slaugytojo studijų programas ir turintis atitinkamos profesinės kvalifikacijos diplomus, papildomai baigęs ne trumpesnius kaip 160 val. Visuomenės sveikatos priežiūros tobulinimo kursus, suderintus su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija.

5. Specialistas profesinę kvalifikaciją įgyja baigęs visuomenės sveikatos studijų programą. Nuo 2008 m. birželio 1 d. – baigęs visuomenės sveikatos studijų krypties programą turi atitikti Visuomenės sveikatos studijų krypties reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. ISAK-276 (Žin., 2007, Nr. [28-1044](#)), reikalavimus.

6. Užsienyje įgyta visuomenės sveikatos specialisto profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

7. Specialisto profesinę kompetenciją, kurią jis įgyja baigęs visuomenės sveikatos studijų krypties programą bei nuolat tobulindamas profesinę kvalifikaciją, atsižvelgiant į nuolatinę mokslo ir praktikos pažangą, sudaro mokėjimas organizuoti vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūrą ir lėtinių neinfekcinių ligų profilaktiką, remiantis įgytų žinių, įgūdžių, gebėjimų, vertybinių nuostatų visuma.

IV. REIKALAVIMAI DARBUOTOJUI

8. Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas turi žinoti ir suprasti:

8.1. šiuolaikinę visuomenės sveikatos priežiūros sampratą, jos teoriją, tikslus, visuomenės sveikatos priežiūros sistemos organizavimą, informacijos rinkimą, duomenų analizės, interpretavimo ir platinimo metodus;

8.2. Lietuvos Respublikos įstatymus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, sveikatos apsaugos ministro įsakymus ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius visuomenės sveikatos priežiūrą; teisės aktus, reglamentuojančius vaikų sveikatos priežiūrą, sveikatos saugą bei stiprinimą, Pasaulio sveikatos organizacijos ir Europos Sąjungos strateginio planavimo dokumentus vaikų ir paauglių sveikatos bei vystymosi klausimais;

8.3. vaikų sveikatos stiprinimo pagrindus ir mokymo formas;

8.4. sveikos gyvensenos ugdymo ir stiprinimo principus ir metodus;

8.5. bioetikos pagrindus, sveikatos informacijos konfidencialumo apsaugą;

8.6. vadybos ir sveikatos ekonomikos pagrindus;

8.7. epidemiologinių ir populiacinių tyrimų metodus;

8.8. bendruomenės dalyvavimo, siekiant išsaugoti ir stiprinti vaikų sveikatą, reikšmę, jos įtraukimo į šią veiklą galimybes, būdus;

8.9. vaikų užkrečiamųjų ir neužkrečiamųjų ligų epidemiologijos principus, epidemiologinės priežiūros pagrindines priemones, specifinius šių ligų profilaktikos principus ir metodus;

8.10. biostatistiką, vaikų sveikatos rodiklius;

8.11. vaikų teises ir socialines garantijas;

8.12. vaiko organizmo vystymosi anatominius, fiziologinius, psichologinius ypatumus, fizinės ir socialinės aplinkos veiksnių poveikį vaiko organizmo vystimuisi;

8.13. mokinių ugdymo aplinkos atitikties visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktų reikalavimams pagrindinius vertinimo principus, mokinių ugdymo proceso organizavimo ypatumus ir dienos režimą;

9. Specialistas turi mokėti ir gebėti:

9.1. analizuoti bei vertinti vaikų ir jaunimo sveikatai įtaką darančius veiksniai, analizuoti bei vertinti vaikų sveikatos rodiklius;

9.2. praktikoje taikyti sveikatos išsaugojimo, stiprinimo, ligų rizikos mažinimo teorines žinias visuomenės sveikatos problemoms spręsti ir pasirinkti tinkamus sveikatos stiprinimo metodus ir juos taikyti;

9.3. savarankiškai ir pasitelkdamas bendruomenę bei kitų institucijų specialistus, suinteresuotus asmenis, rengti sveikatinimo veiklos programas (projektus);

9.4. bendrauti ir bendradarbiauti su bendruomene, socialiniais partneriais, dirbti komandoje;

9.5. vykdyti tiriamąjį darbą: analizuoti duomenis, interpretuoti ir pasirinkti tinkamus duomenų platinimo metodus;

9.6. planuoti ir vertinti savo veiklą, tvarkyti veiklos dokumentus, rengti planus, ataskaitas bei rekomendacijas;

9.7. naudotis kompiuteriu ir kitomis informacinėmis technologijomis.

10. Vertybinės nuostatos:

10.1. vadovautis sveikos gyvensenos nuostatomis, neturėti žalingų įpročių, būti pavyzdžiu bendruomenei;

10.2. nepriekaištinga profesinė reputacija: elgesys ar veikla, nepažeidžianti profesinės etikos, deontologijos normų, principų ir taisyklių.

V. SPECIALISTO FUNKCIJOS

11. Organizuoti ir koordinuoti visuomenės sveikatos priežiūros specialistų, dirbančių bendrojo lavinimo mokyklose, veiklą.

12. Organizuoti ir kontroliuoti mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacijos kėlimą.

13. Pagal kompetenciją teikti pasiūlymus Biuro direktoriui, mokyklos administracijai, savivaldybės administracijai, politikams, asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, bendruomenei, nevyriausybinėms organizacijoms ir kitoms suinteresuotoms institucijoms sveikatos priežiūros mokykloje organizavimo tobulinimo klausimais ir sveikatos stiprinimo klausimais.

14. Organizuoti ir vykdyti vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūrą ir stiprinimą bendruomenėje bei užtikrinti kokybišką visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas teikimą:

14.1. teikti informacinę, konsultacinę ir metodinę pagalbą bendruomenei (mokytojams, mokiniam, jų tėvams (globėjams, rūpintojams)) sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais;

14.2. formuoti vaikų ir jaunimo sveikos gyvensenos nuostatas, vykdyti sveikos gyvensenos propagandą, analizuoti vaikų ir jaunimo sveikatos problemų ir gyvensenos ypatumus, rengti informacinę ir metodinę medžiagą sveikatos stiprinimo klausimais, skleisti bendruomenėje sveikatos išsaugojimo žinias;

14.3. inicijuoti, rengti ir įgyvendinti tikslines savivaldybių vaikų ir jaunimo sveikatinimo programas (projektus) atsižvelgiant į vyraujančias sveikatos problemas, siūlyti profilaktikos priemones, vertinti jų veiksmingumą;

14.4. numatyti ir įgyvendinti užkrečiamų ligų, lėtinių neinfekcinių ligų ir traumų bei nelaimingų atsitikimų profilaktikos priemones; remiantis statistiniais vaikų ir jaunimo sveikatos rodikliais, įvertinti ir nustatyti sveikatos stiprinimo prioritetus; rengti vaikų ir jaunimo sveikatai palaikyti rekomendacijas;

14.5. įgyvendinti valstybines sveikatos programas, visuomenės sveikatos stiprinimo strategijas ir programas/projektus, Savivaldybės tarybos patvirtintas programas;

15. Bendradarbiauti sveikatos stiprinimo klausimais su socialiniais partneriais (kitomis visuomenės sveikatos priežiūros įstaigomis, ikimokyklinio ugdymo ir bendrojo lavinimo mokyklomis, asmens sveikatos priežiūros, psichologinės bei socialinės pagalbos įstaigomis, savivaldybės vaiko teisių apsaugos tarnyba, savivaldybės administracijos švietimo, sporto ir kultūros skyriumi, bendruomene, įvairiomis organizacijomis ir kt.).

16. Pagal kompetenciją nagrinėti gyventojų skundus ir pareiškimus.

17. Pagal kompetenciją atstovauti Biuro interesams įstaigose, organizacijose ir kt.

18. Rengti ataskaitų ir atsakymų projektus, įsakymų ir sprendimų projektus.

19. Planuoti ir atlikti vaikų ir jaunimo sveikatos tyrimus, taikyti tinkamus tyrimo metodus, analizuoti ir interpretuoti gautus rezultatus, formuluoti išvadas;

20. Rinkti ir tvarkyti su vaikų ir jaunimo sveikatos stiprinimu susijusią informaciją.

21. Reikalui esant, Biuro direktoriaus įsakymu paskirtose mokyklose, vykdyti mokinių sveikatos priežiūrą. Sveikatos priežiūra mokykloje turi būti teikiama vadovaujantis LR sveikatos apsaugos ir LR švietimo ir mokslo ministrų 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ISAK-2680 (Žin., 2005, Nr. [153-5657](#)) patvirtintu Sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašu.

22. Organizuoti susitikimus vaikų ir jaunimo sveikatos problemoms spręsti ir jų sveikatos gerinimo priemonėms numatyti ir įgyvendinti, organizuoti sveikatos mokymo ir ugdymo renginius;

23. Specialistas privalo vadovautis Lietuvos Respublikos įstatymais, Biuro nuostatais, Biuro vadovo įsakymais, Biuro darbo tvarkos taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijomis, šia pareigų instrukcija.

VI. SPECIALISTO TEISĖ

25. Specialistas turi teisę:

25.1. reikalauti, kad vadovas (darbdavys) užtikrintų darbe saugą ir sveikatą, nustatyta tvarka aprūpintų reikiamomis darbo priemonėmis ir asmeninėmis apsaugos priemonėmis nustatytoms funkcijoms vykdyti;

25.2. dalyvauti pasitarimuose, konferencijose, moksliniuose tyrimuose, kuriuose nagrinėjami su profesija susiję klausimai;

25.3. tobulinti kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka.

VII. SPECIALISTO ATSAKOMYBĖ

26. Specialistas atsako už:

26.1. bendruomenei teikiamų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

26.2. laiku teikiamų dokumentų ir duomenų teisingumą;

26.3. Biuro direktoriaus paskirto darbo organizavimą bei pavestų užduočių vykdymą.

26.4. medicinos etikos ir deontologijos taisyklių laikymąsi;

26.5. tinkamą darbo laiko naudojimą;

26.6. darbo drausmės pažeidimus;

26.7. savo pareigų, numatytų šiuose pareiginiuose nuostatuose, netinkamą vykdymą ar nevykdymą, pagal galiojantį Lietuvos Respublikos darbo kodeksą;

26.8. įstatymų pažeidimus, padarytus vykdant savo veiklą, pagal galiojantį Lietuvos Respublikos administracinį, baudžiamąjį bei civilinį kodeksus;

26.9. padarytą materialinę žalą pagal galiojantį Lietuvos Respublikos darbo bei civilinį kodeksus;

27. Specialistas už savo pareigų nevykdymą ar netinkamą jų vykdymą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

VIII. SPECIALISTO PAVALDUMAS

28. Specialistą skiria pareigoms ir atleidžia iš pareigų, nustato jo pareiginį atlyginimą, sudaro rašytinę darbo sutartį darbdavys (Biuro vadovas).

29. Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas tiesiogiai pavaldus Biuro direktoriui.

IX. BAIGIAMOJI NUOSTATA

30. Pareigybės aprašymas gali būti keičiamas ar papildomas keičiantis įstatymams, kitiems teisės aktams.
